

kü , konu ruhsal anlamda ele alınmadığında, sadece biçimlerin evrimi olarak görülmektedir. Hatta, buna, giderek karmaşıklaşan maddesel formlar yoluyla ilerleyen bir ruhsal gelişim süreci (Amip, bitki, böcek, sürüngen, hayvan ve insan) olarak bakıldığında bile, sürecin ancak bir kısmı anlaşılabilir olur.

Kısacası, Batını - İçrek - Ezoterik öğretide anlatıldığı gibi, İnsan - Evrenle (kozmos) olan gerçek ilişkisini keşfetmeden önce, kendisine tamamen yabancı olan ve her zaman da yabancı kalacak bir dünyada amaçsız dolaşan bir öksüzdür. Ancak kendisini ve hiç bir şeyi yeteri kadar ve gereği gibi bilmediğini kabullenerek, MARI-FET KAPISI' na yönelerek EDEP - ERKAN' dan geçip İLİM - İRFAN ile donanırsa, her şeyin özü olan gerçeği görür. Bir bakıma CAN GÖZÜ AÇILAN BU İNSAN artık kendisini ve etrafını saran her şeyin ve içinde bulunduğu dünyanın bir anlam ve önem taşıdığını görüp anlayarak, yabancılıktan kurtulur. Ancak, bu kendini evinde hissetme duygusu hemen başlamaz. Kısaca özetlediğimiz gibi, ilk önce, fikir ve düşünceler üzerinde yapılan çalışmalar sonucu, zihinsel bir kavrayış gerçekleşir. Giderek insanın kendisini evrenle (kozmosla) uyum içinde görmeye başlaması sonucunda, özel bir duygu da yükselmeye başlar. Kişinin kendi üzerindeki çalışmaları ilerledikçe, bu duygu da gelişmeye başlar. Bu durumdaki insanın İçsel düzeyini (felsefi, bilimsel, estetik ya da sanatsal yönden ne kadar ileri olursa olsun) günümüz dünyasının sıradan insanının İçsel dünyasıyla karşılaştıramayız. Böyle bir kişi aslında her şeyi yüzeysel yaşamaktadır. Öğretimizin önerdiği çalışmayla ilerlemekte olan kişi her şeyi içsel yaşar. Anlaşılan bu kişilerin hem kendilerine ve hemde evrene karşı olan duyguları birbirinden farklıdır.

Öğretime göre; evren, ilk başta, mutlak yaratıcı dürtülerini ifade etmek için, ikili bir görünümle ruh (şuur) ve madde olarak yaratılmıştır. İnsan yaradılışın bir parçası olarak bu sürecin bir görüntüsüydü. İnsan (EVREN - HAK) bütünsellikten kaynaklanmaktadır ve gelişimin bilincine varan insan tamsallık gerçeğiyle bütünleşecektir. Demek ki, insan, içsel katmanlarına doğru giden yolda ilerleyip gerçek benliğine ulaştıkça, içindeki tanrısalığın sesi olan gerçek vicdanın etkisine girecek ve bunun rehberliğinde dö-

nüş yolculuğuna başlayacaktır. Çeşitli görünümlere doğru ve dış yönden ilerleyen, ilk hareket, tekrar gerçek şuura doğru yönelecek olan hareketin başlangıcıdır. Bu dönüş noktası, çalışmada gerçek ben olarak belirtilir. Bunu fark eden insanın, aynı zamanda evrenin yaratıcı gücüyle, iradi ve kararlı işbirliği yapması gerekir. Burada gerçek iradenin ne kadar gerekli olduğunu önemle belirtmeliyiz. İnsanın şuurluluğunu ve içsel amacını gerçekleştirebilmesi için, önce iradesini kullanmayı öğrenmelidir. İradenin burdaki kullanımı, günlük yaşamda gerekli olan kararlılıktan çok farklıdır. Sahte kişiliğin içinde yaşayan bizler, aynı anda oluşarak birbiriyle çatışan arzular arasında en kuvvetli olana İSTEK deriz. En kuvvetli olan istek, geçici bir üstünlük kazanır ve biz bunu irade olarak tanımlarız. Ancak, bu geçici durum halinde görünen istek-irade, bir süre sonra yerini başka isteklere bırakır.

Öğretimizdeki İRADE diğerlerinden tamamen farklıdır. Bu irade, insanın evrensel gelişmesini tamamlaması için gerekli olan şuurlu uyanışın oluşturduğu bilinçli iradedir. Yani hem şuurluluğun hemde içsel amacın bileşiminden oluşarak esnekliğe yer vermeyen bir dengeye sahiptir. Bu irade insani duyguların özüdür ve insanın şuurlu içsel merkezinden kaynaklanır. Olgun ve Kamil İnsan olmayı amaçlayan kişi, kendisi için ulaşmak zorunda olduğu şuurluluğa ve daha içte yer alan katmanlarına doğru yol alırken, irade gücünü kullanır ve daha ilerleyebilmesi için bu irade gücünü geliştirmesi gerekir. Evrendeki farklı biçimlerin altında tek bir birliğin oluşunu kavradığımızda, evrenin organik bütünlüğünü anlarız. Bu anlayış, Hallac-ı Mansur'un ifade ettiği Enel - Hak kavramıyla eş anlamlıdır. Bu temel gerçek anlaşılmadıkça, içinde yaşadığımız sistemin, İnsan - Evren - Tanrı konusundaki uyusturucu düşüncesi, gücünü sürdürmeye devam edecektir. Kendimiz dahil, bütün varlıkları bilinçli bir gözlem ve incelemeye koyduğumuzda, yüzeyden derinlere doğru indikçe, bütün farklılıkları içeren büyükten küçüğe ve küçükten büyüğe doğru, bir birlik kendini gösterir. Bu birliğin bilincine varan insan, gelişip olgunlaşan bilinçliliğiyle, yeryüzündeki evrensel birliği şuurlu bir olgunlukla temsil etmektedir. Evrensel planın yaratıcı gücünü oluşturan, evrensel enerjinin sembollerle olu-